

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς τον κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: Αλλαγή του τρόπου υπολογισμού κατηγοριοποίησης των κηπευτικών καλλιεργειών για την ένταξη στο Υπομέτρο 6.1. “Εγκατάσταση νέων Γεωργών”

Ο βουλευτής Π.Ε. Λακωνίας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία Σταύρος Αραχωβίτης καταθέτει αναφορά, προς τον κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σχετικά με την επιστολή του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας. Σύμφωνα με την επιστολή, με την νέα πρόσκληση για ένταξη στο Υπομέτρο 6.1. “Εγκατάσταση νέων Γεωργών” εισάγεται διαφορετικός τρόπος υπολογισμού των τυπικών αποδόσεων για τις κηπευτικές καλλιέργειες σε σχέση με τον υπολογισμό που ίσχυε στις δύο προηγούμενες προσκλήσεις της ίδιας παρούσας Προγραμματικής Περιόδου (2016 και 2018). Συγκεκριμένα, η Εγκύκλιος Εφαρμογής Υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» που εκδόθηκε για την παρούσα πρόσκληση προσδιορίζει ότι οι κηπευτικές καλλιέργειες με μη προσπελάσιμα στέγαστρα εμπίπτουν στις τυπικές αποδόσεις των κηπευτικών καλλιεργειών μεγάλης έκτασης σε αγρό ή μικρής έκτασης σε αγρό.

Σύμφωνα με το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, εγείρονται θέματα ισόνομης μεταχείρισης, καθώς πρόκειται για αλλαγή του τρόπου υπολογισμού κατηγοριοποίησης των κηπευτικών καλλιεργειών και, εντέλει, αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των τυπικών τους αποδόσεων, εντός της ίδιας προγραμματικής περιόδου.

Επιπλέον της επιστολής του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, με έτερη επιστολή, ο Σύλλογος Γεωπόνων Ελεύθερων Επαγγελματιών Νομού Ηλείας, αναδεικνύει τις αστοχίες από το ότι δεν έχει προβλεφθεί στους δείκτες για τα πρώιμα χαμηλής κάλυψης και η κατηγορία των «μη προσπελάσιμων στεγαστρων» καθώς και το θέμα της παράλειψης σχετικής πρόβλεψης έγκαιρα ώστε να έχει καταχωριστεί στη δήλωση ΟΣΔΕ 2021 με βάση την οποία έγινε και η σχετική αίτηση. Και από τις δύο επιστολές υφίστανται ακόμη προτάσεις ως προς τη τυπική απόδοση των κηπευτικών χαμηλής κάλυψης καθώς και για το θέμα των προβλεπόμενων ελέγχων.

Με την παρούσα αναφορά θέτω υπόψη του κ. Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων την επιστολή του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας καθώς και αυτή του Συλλόγου Γεωπόνων Ελεύθερων Επαγγελματιών Νομού Ηλείας, και ζητώ να με ενημερώσετε για τις ενέργειές σας.

Επισυνάπτονται οι σχετικές επιστολές.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2022

Ο καταθέτων Βουλευτής

Αραχωβίτης Σταύρος

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΕΩΠΟΝΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ

ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ

Αρ. πρωτοκόλλου 205-21/03/2022

ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΟ ΑΑΤ κ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ

ΚΟΙΝ: ΥΦΥΠΟΥΡΓΟ ΑΑΤ κ. ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟ ΑΑΤ κ. ΣΤΥΛΙΟ

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ κ. ΦΑΡΜΑΚΗ

Γ.Γ. ΥΠΑΑΤ κ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗ

Γ.Γ. ΥΠΑΑΤ κ. ΜΠΑΓΙΝΕΤΑ

ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ Δ.Ε. κ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ

ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ Δ.Ε κ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΕΥΣΕΙΣ κ ΤΣΙΑΤΟΥΡΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014-2020 κ. ΜΑΝΕΤΑΣ

Γεν. Δ/ση Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Δ.Ε.κ. ΒΕΡΡΑΣ

ΔΑΟΚ ΗΛΕΙΑΣ

ΔΑΟΚ ΑΧΑΪΑΣ

ΔΑΟΚ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

ΥΜ_6.1 - 3^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ 2021 – ΟΔΗΓΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Αξιότιμε κε υπουργέ,

Απευθυνόμαστε σε σας με σκοπό να σας ενημερώσουμε για σημαντικά προβλήματα, που απασχολούν περισσότερους από 3.000 υποψηφίους νέους γεωργούς του ΥΜ-6.1 (3^η Πρόσκληση 2021)

Για να κατανοήσουμε το πρόβλημα πρέπει να δούμε τα δεδομένα:

1. Το πρόγραμμα του ΥΜ-6.1 της Εγκατάστασης των νέων γεωργών στηρίζεται στην τυπική απόδοση της υφιστάμενης κατάστασης (ΟΣΔΕ 2021) με βάση τους πανελλαδικούς δείκτες, που το υπουργείο συνέταξε.

2. **Οι δείκτες αυτοί απέχουν πολύ από την πραγματικότητα** και την παραγωγική δυναμική του πρωτογενούς τομέα, διότι:
 - Σε πολλές δυναμικές καλλιέργειες η τυπική απόδοση είναι υπερβολικά χαμηλή (πχ ελιά), με αποτέλεσμα πολλοί νέοι γεωργοί να μην μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα
 - Σε άλλες καλλιέργειες (πχ. Κηπευτικά υπαίθρου) δεν υπάρχει διαβάθμιση με αποτέλεσμα δυναμικές καλλιέργειες κηπευτικών (π.χ. τομάτα, πιπεριά, αγγούρια κλπ) να έχουν την ίδια τυπική απόδοση με άλλες λιγότερο δυναμικές (π.χ. σπανάκια, ραδίκια, κλπ)
3. Στις καλλιέργειες των κηπευτικών υπό κάλυψη γίνεται η **ΙΣΟΠΕΔΩΣΗ** κάθε έννοιας επιστημονικής γνώσης και πραγματικότητας, όπου παρατηρείται ότι **ΟΛΕΣ** οι καλλιέργειες της κατηγορίας αυτής να έχουν την ίδια τυπική απόδοση, εξισώνοντας με αυτόν τον τρόπο τα σύγχρονα γυάλινα ή πλαστικά θερμοκήπια, που παρέχουν σύγχρονα συστήματα θέρμανσης-άρδευσης-αερισμού, με τα θερμοκήπια χωρικού τύπου, και τα τύπου ΤΟΛ διαφόρων πρόχειρων κατασκευών (μεταλλικά, με καλάμια, κλπ). και τα πρώιμα κηπευτικά χαμηλής κάλυψης.
4. Με τους επιστημονικά παράλογους και εν πολλοίς λανθασμένους δείκτες, που συνέταξαν οι Διαχειριστικές αρχές του ΥΠΑΑΤ έγιναν όλα τα προηγούμενα προγράμματα (1^η & 2^η Πρόσκληση ΥΜ-6.1 Μ- 4.1, κλπ), που εντάσσονται στο ίδιο ΠΑΑ 2014-2020.
5. Η 3^η Πρόσκληση του ΥΜ-6.1 αναρτήθηκε από το ΥΠΑΑΤ στις 11/11/2021 περιλαμβάνοντας πολλά σημεία που δεν είχαν συζητηθεί στην διαβούλευση και δεν αναφερόταν στην προδημοσίευση. Το σημαντικότερο εξ αυτών ήταν στο Άρθρο 4, παράγραφος 10, σημείο γ): **“Για την προσμέτρηση της τυπικής απόδοσης που προέρχεται από την αξιοποίηση καλλιέργειας με τυπική απόδοση μεγαλύτερη των 20.000 ευρώ ανά εκτάριο (π.χ. κηπευτικά υπό κάλυψη, καλλιέργεια μανιταριών, φυτώρια, ανθοκομικές καλλιέργειες, κ.λπ.), πριν την ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης προηγείται επιτόπια επίσκεψη στις σχετικές εγκαταστάσεις παραγωγής”**.
6. Ακολουθεί μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του κ. Ε. Τσιατούρα, (ως υπενθύμιση και προς κατανόηση του επιτόπιου ελέγχου) στις 24/11/2021 σε όλους τους μελετητές, που αναφέρει το εξής: **“Τονίζεται ιδιαίτερα ότι για όλα τα κηπευτικά με τυπική απόδοση άνω των 20.000 ευρώ ανά εκτάριο θα απαιτείται η εξακρίβωση της ύπαρξης θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων ή κατασκευών επισκέψιμων τολ σε καλή κατάσταση.”**
Στο μήνυμα αυτό εισάγεται για πρώτη φορά ο όρος **“ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΑ” τολ σε ΚΑΛΗ κατάσταση.**
7. Τέλος στις 01/02/2022 ανακοινώθηκε ο οδηγός διοικητικού ελέγχου -για χρήση από τους αξιολογητές- στον οποίο η διαχειριστική αρχή ζητά από τους διενεργούντες τον επιτόπιο έλεγχο: **“σταθερά ψηλά ΤΟΛ πλήρως καλυμμένα, σε καλή κατάσταση, με πλήρη λειτουργικά συστήματα (άρδευση κλπ.) και μάλιστα αυτόνομα”** δηλ. ανεξάρτητη εγκατάσταση (!!!) και όχι μέρος ευρύτερης κατασκευής (π.χ. συνεχόμενη-συγκοινωνούσα εγκατάσταση πατέρας – γιός).
8. Κατά τις ημερομηνίες δημοσιοποίησης των οδηγιών αυτών (δηλ. μετά την ημερομηνία της πρόσκλησης) δεν υπήρχε καμία δυνατότητα διόρθωσης του ΟΣΔΕ το οποίο είχε συνταχθεί σύμφωνα με τα δεδομένα της προδημοσίευσης. Θα μπορούσε ίσως το ΥΠΑΑΤ να ζητήσει από τον ΟΠΕΚΕΠΕ να δώσει την δυνατότητα, να γίνουν διορθώσεις στο

ΟΣΔΕ, εφόσον με ευθύνη της Διαχειριστικής Αρχής δημιουργήθηκαν νέα δεδομένα μόνο για τους υποψηφίους νέους γεωργούς.

Ο ισχυρισμός των υπηρεσιακών παραγόντων του υπουργείου είναι ότι κακώς οι καλλιέργειες αυτές καταχωρήθηκαν στην κατηγορία αυτή, γιατί θα έπρεπε να είναι σε «προσπελάσιμα στέγαστρα». Αυτό θα ήταν σωστό και οι ισχυρισμοί αυτοί θα εύρισκαν απόλυτο δίκιο, αν στους δείκτες είχε προβλεφθεί για τα πρώιμα χαμηλής κάλυψης και η κατηγορία των «μη προσπελάσιμων στεγάστρων». Οι δείκτες στηρίζονται 100% στον εκτελεστικό κανονισμό της Ε.Ε, όπου στην σελίδα 81 και στην περιγραφή των καλλιεργειών διαχωρίζει τα Υπαίθρια κηπευτικά σε Υπαίθρια ή υπό χαμηλά (μη προσπελάσιμα στέγαστρα). Δυστυχώς από πιθανή αβλεψία των υπηρεσιακών παραγόντων της διαχειριστικής αρχής, δεν αναφέρεται στους δείκτες σε κανένα σημείο ο όρος «ΜΗ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΑ ΣΤΕΓΑΣΤΡΑ», ούτως ώστε να καταχωρηθεί στο ΟΣΔΕ με αυτόν τον τρόπο. Προφανώς για αυτό δεν ευθύνεται σε καμία περίπτωση ο υποψήφιος, ο οποίος καλλιεργεί κηπευτικά χαμηλής κάλυψης.

Να σημειωθεί, ότι οι καλλιέργειες των πρώιμων κηπευτικών χαμηλής κάλυψης (καρπούζια και πεπόνια) συνεισφέρουν σε μέγιστο βαθμό στην εισαγωγή συναλλάγματος, μιας και το 80% αυτών εξάγονται σε χώρες κυρίως της Ευρώπης. Επίσης είναι γνωστό πως σε πολλές περιπτώσεις οι αποδόσεις των πρώιμων κηπευτικών χαμηλής κάλυψης μπορεί να ξεπεράσει τις αποδόσεις των προσπελάσιμων ΤΟΛ και η επιλογή του είδους κάλυψης γίνεται καθαρά για λόγους **πρωϊμησης της παραγωγής** με αποτέλεσμα καλύτερες τιμές του προϊόντος και αυτό έχει σχέση με το μικροκλίμα μιας περιοχής και όχι με τον τύπο ΤΟΛ που θα επιλεγεί (πχ. τα πρώιμα καρπούζια χαμηλής κάλυψης της Τριφυλίας και της Νότιας Ηλείας συγκομίζονται νωρίτερα από τα καρπούζια σε προσπελάσιμα τύπου ΤΟΛ της βόρειας Ηλείας και Αχαΐας)

Τι προτείνουμε να γίνει:

Σύμφωνα με τα παραπάνω και επειδή:

- ✓ η σύνταξη των «**ΛΑΘΟΣ**» **δεικτών** έγινε με ευθύνη του υπουργείου,
- ✓ **όλα τα προηγούμενα προγράμματα** στηρίχθηκαν σε αυτούς τους δείκτες
- ✓ η προκήρυξη και ο οδηγός Αξιολόγησης ανακοινώθηκαν **εκ των Υστέρων**, με δεδομένα μη γνωστά κατά την Υποβολή της Ενιαίας Ενίσχυσης,
- ✓ το πρόβλημα απασχολεί χιλιάδες υποψηφίους με καταστροφικές οικονομικές συνέπειες σε αυτούς (σε περίπτωση απόρριψής τους),
- ✓ δεν θα δοθεί η δυνατότητα στους απορριφθέντες υποψηφίους για εκ νέου υποβολή αίτησης σε επόμενη προκήρυξη (έχουν κάνει έναρξη στην εφορία, έχουν υποβάλει ΟΣΔΕ, έχουν ασφαλιστεί στο ΟΓΑ)
- ✓ οι υποψήφιοι **Νέοι Αγρότες** στην πλειοψηφία τους δεν είναι «επιτήδειοι» και «ψεύτες», επειδή έχουν δυναμική και αποτελούν τον κορμό και την ελπίδα για την ανασυγκρότηση της Υπαίθρου
- ✓ και τέλος επειδή **δημιουργείται Ιδιαίτερη και άνιση μεταχείριση** του προγράμματος του ΥΜ_ 6.1 σε σχέση με όλα τα προηγούμενα μέτρα του ίδιου ΠΑΑ, με προφανή

κίνδυνο να δημιουργηθεί πλήθος απορριπτόμενων, εν συνεχεία ενστάσεις αυτών και διεκδικήσεις από δικαστήρια και εκ των υστέρων από την Ε.Ε με κάθε έννομο τρόπο που ήδη συζητούν.

Ζητάμε:

Α) Να τροποποιηθεί η **Εγκύκλιος Εφαρμογής Υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών»** όσο αφορά τους επιτόπιους ελέγχους. Η Υφιστάμενη κατάσταση του μέτρου είναι το έτος 2021 και δεν είναι δυνατόν να υπάρχει η δηλωμένη καλλιέργεια 12 μήνες μετά. Να σημειωθεί πως οι ετήσιες καλλιέργειες των Πρώιμων κηπευτικών χαμηλής κάλυψης, αλλά και των χαμηλών Τολ, δεν είναι πάντα στο ίδιο αγροτεμάχιο και μεταφέρονται για λόγους εναλλαγής των καλλιεργειών - αμειψισποράς, αλλά και για οικονομικούς (λήξη μισθωτηρίων κλπ)

Β) Να παραμείνει η **τυπική απόδοση των κηπευτικών χαμηλής κάλυψης** στην αρχική δεδομένη των 68.962 €/εκτάριο

Είμαστε ΥΠΕΡ των ΕΠΙΤΟΠΙΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ και μάλιστα ενδελεχών και αυστηρών, προκειμένου να ενταχθούν και να υλοποιήσουν το πρόγραμμα οι πραγματικοί αγρότες, αλλά αυτοί (οι έλεγχοι) **δεν μπορούν να γίνουν για την ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ κατάσταση**, για τους λόγους που προαναφέραμε και επιπλέον για καταστάσεις που δεν είχαν αναγραφεί κατά την διάρκεια της σύνταξης του ΟΣΔΕ

Οι επιτόπιοι έλεγχοι ούτως η άλλως θα γίνουν **για τα ενδιάμεσα** έτη κατά την διάρκεια της υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και **κατά την ολοκλήρωση** αυτού και φυσικά οι υποχρεώσεις είναι αρκετές.

Γ) Να συγκροτηθεί άμεσα μια **επιτροπή επανεξέτασης των ΔΕΙΚΤΩΝ**, στην οποία να συμμετέχουν οι άμεσα εμπλεκόμενοι και γεωπόνοι μελετητές προκειμένου να διαμορφώσουν τους ΔΕΙΚΤΕΣ εισάγοντας την διαβάθμιση στις κατηγορίες των καλλιεργειών. (πχ, κηπευτικά υπαίθρου, κηπευτικά υψηλών θερμοκηπίων, κηπευτικά ΤΟΛ, πρώιμα κηπευτικά χαμηλής κάλυψης) με διαφορετικές και διακριτές τυπικές αποδόσεις, σύμφωνες με τα πραγματικά δεδομένα της πρωτογενούς παραγωγής

Δ) Θέλουμε σε αυτό και σε κάθε πρόγραμμα που προκηρύσσεται να υπάρχουν **εξαρχής** συγκεκριμένες λεπτομέρειες και οδηγίες και όχι να μεταβάλλονται εκ των υστέρων.

Κε υπουργέ,

με την βεβαιότητα ότι η θετική σας ανταπόκριση επί των θεμάτων αυτών θα άρει τις πιθανές αδικίες που επίκεινται να επηρεάσουν μεγάλο τμήμα των υποψηφίων, θα βοηθήσει την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων, που έχουν τεθεί από τις υπηρεσίες σας και το πρόγραμμα του ΥΜ_6.1 θα προχωρήσει χωρίς καθυστερήσεις, είμαστε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση θεωρείται αναγκαία.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΣ

-Ο-

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΣΑΚΩ ΝΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

-Η-

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ ΜΑΡΙΑ

